

## بررسی بازنگری معماری و شهرسازی ایران با رویکرد معماری سنتی

(نمونه موردی کرمان)

علی اکبر عامری صفات

دانشجوی کارشناسی ارشد معماری واحد بین الملل قشم

Aliameri2000@gmail.com

### چکیده

معماری سنتی امروزه در جوامع گوناگون بسیار مورد بحث و گفتگو قرار گرفته است و مباحث بسیاری از ابعاد مختلف آن بیان گردید است. این تحقیق به بررسی مشکلات معماری و شهرسازی با عدم توجه به سنت و تاریخ، فرهنگ، اقلیم که به طور کلی میتوان گفت معماری سنتی و همچنین اهمیت آن که باعث بروز برخی ناهنجاری ها در جامعه از جمله کم رنگ شدن حس تعلق به ویژه در شهری مانند کرمان که دارای سابقه تاریخی کهن هستند می پردازد. در این تحقیق ابتدا مشکلات و معضلات عدم رعایت قواعد معماری سنتی می بررسی شده و سپس مولفه هایی برای برون رفت از این مشکل پیشنهاد داده می شود. به برخی از عوامل و نکاتی که در معماری سنتی حائز اهمیت هستند اشاره شده است و پس از اینکه تمام این مباحث مورد بررسی قرار گرفت اهمیت توجه به معماری سنتی که نتیجه تحقیق هست تا حدودی به وضوح خواهد رسید.

واژگان کلیدی: معماری سنتی، معماری و شهرسازی ایران، معماری سنتی در کرمان

## ۱- مقدمه

### ۱-۱) بیان مساله :

#### ۱-۱-۱) بررسی برخی مشکلات معماری و شهرسازی کنونی:

در ریشه یابی مشکلات و اشکالات فراوری معماری و شهرسازی معاصر ایران علل متعددی را می توان برشمرد که از جمله مهم ترین آن‌ها فقدان تدوین ، و وضوح مفاهیم و موضوعات مرتبط با معماری و شهرسازی براساس فرهنگ و جهان بینی اسلامی - ایرانی است. این موضوعی است که ضمن مهجور نهادن جهان بینی اسلامی ، سبب شده است تا در پی بهره گیری طرحها و برنامه ها از تعاریفی که بر جهان بینی بیگانه استوارند ، مبانی فرهنگ بیگانه نیز به مرور رواج یابد. (میمندی پاریزی ، ۱۳۸۹)

در این زمینه دو دسته مفاهیم و موضوعات اصلی قابل شناسایی هستند : یکی موضوعاتی که توجه به آن ها لازم است و مورد توجه هم قرار داشته اند ، لیکن تعاریف آنه از فرهنگ بیگانه اخذ شده اند و دیگری شامل موضوعاتی است که هم اصالتاً از بیگانه اخذ شده اند و هم این که هیچگونه اهمیتی در استحاله آنها و بومی کردنشان به کار گرفته نشده است . (همان)

تاثیر توجه به فرهنگ هر منطقه و اعمال آن در معماری و شهرسازی می تواند به طراحی مناسب شهرسازی کمک کند. معماری و فرهنگ دو واژه آشنا معماری نوعی هنر ظریف و فرهنگ بیانگر هویت جامعه می باشد و این دو همواره دارای رابطهای نزدیک و مستمر بوده اند. شکوه معماری درخشان ایرانی در قرون متمادی ، همواره زبان زد عام و خاص بوده است . عظمت معماری ایران شهره جهان بوده و همواره چون نگینی ، بر تارک فرهنگ ، هنر و تمدن این سرزمین درخشیده است. یکی از قویترین نمادهای فرهنگی و هویتی کشور ما معماری است که از نشانه های اصلی فرهنگ و تمدن ماست. متأسفانه با وجود پیشینه ای پرشکوه در زمینه معماری ، در سال های اخیر شاهد ساخت و سازهایی از هم گسیخته در شهرهای مختلف کشور هستیم . بناهایی که جدای از بی هویتی ، کمتر نشانی از معماری بومی و اصیل ایرانی ، در آن ها به چشم می خورد. بی شک فقدان هویت در عرصه معماری ایران در دراز مدت، تهدیدی برای فرهنگ و هنر شکوه ایران به شمار می آید. زیرا معماری امروز ایران ، شکوه و عظمت گذشته را ندارد . بی تردید معماری نماد هویت ، فرهنگ و تمدن هر کشوری است بنابراین این لازم است تحولی جدی و تجدید نظر کلی در طراحی معماری ساختمان های کشور ، متناسب با معماری بومی و ویژگی های فرهنگی ایران صورت گیرد . در دوران معاصر بنا بر جایگزینی فرهنگ زمینی و مادی امروز بر فرهنگ آیینی و ماورایی گذشته چارچوب های معماری بومی ایران در هم فرو ریخت ، چرا که معماری ظرف زندگی است و زندگی یعنی شیوه زیست و ارتباط انسان ها که از فرهنگ جامعه برخاسته است . معماری دارای هویتی است که اولاً بیانگر ارزش های حاکم بر جامعه است دوماً بین ارزش هایی است که جامعه به آن ها تمایل دارد سوماً بیانگر عوامل هویت فرهنگی پدید آورنده آن است . (بمانیان، غلامی رستم و رحمت پناه ، ۱۳۸۹)

امروزه معماری ایرانی، به دلیل بروز برخی جنبه های از خود بیگانگی، مورد تهاجم فرهنگی غربی واقع شده و این موضوع سبب شده است معماری ایرانی-اسلامی در ساختمان های ایرانی بیش از پیش کم رنگ و کم رنگ تر شود. از آنجایی که معماری و سبک خانه نقش مهمی در شکل دهی روابط، خلق و خوی و فرهنگ اهل خانه دارد، کالبد بسیاری از فضاهای شهری و ساختمان ها یکی از زمینه های ظهور فرهنگ غربی و اروپایی را در ایران فراهم کرده است. آپارتمان هم یکی از مصادیق معماری غیرسنتی و غیرهمخوان با فرهنگ ایرانی است که قطعاً در طولانی مدت سبب ایجاد آسیب های فرهنگی و اجتماعی برای خانواده و جامعه ی ایران خواهد گردید. ( محمدی ، ۱۳۹۱)

عدم هویت بخشی و انتقال ارزش ها : ولین چیزی که انسان پس از تأمین غذا در جست و جوی آن است تهیبه ی سرپناهی است که بتواند در آن آرام گیرد. مسکن خردترین و کوچک ترین شکل تجسم کالبدی رابطه ی متقابل انسان و محیط است و تبلور فضایی کارکرد حیاتی سکونت انسانی در ایفای نقش های اساسی وی است. در روان شناسی بخشی از هویت شخصی انسان ها به

واسطه‌ی خانه‌ای است که در آن زندگی می‌کنند. لذا لزوم هویت داشتن خود مکان نیز از مسائل بسیار مهم در روان‌شناسی محیط، انسان‌شناسی و شهرسازی محسوب می‌شود. پیش از خلق مکانی برای سکونت، باید رابطه‌ی متقابل هویت و این مکان را بشناسیم. ما نمی‌توانیم محیطمان را مجموعه‌ی نامرتبلی از اشیای مادی بنامیم و نمی‌توانیم فضایمان را صرفاً ظرفی برای روابط اجتماعی، بدون بُعد فیزیکی، فرض کنیم. (همان)

مسکن نقطه‌ی پیوند انسان و جهان مادی اوست؛ امری است ملموس که در آن دنیایی نامحسوس از احساسات، عواطف، شادی‌ها و رنج‌ها و خاطرات و دل‌بستگی‌های افراد و مهم‌تر از آن، بازتاب یک فرهنگ نهفته است. (همان)

به عبارت دیگر، اولین نظام فضایی که فرد در آن متولد می‌شود و شخصیت می‌گیرد خانه است. خانه نه تنها یک سازه، بلکه نهادی است که برای اهداف پیچیده‌ای ایجاد شده است. از آنجا که ساخت خانه یک پدیده‌ی فرهنگی است، شکل و سازمان‌دهی آن به شدت تحت تأثیر محیط فرهنگی‌ای است که به آن تعلق دارد. خانه به عنوان مکانیسم فیزیکی، از آن جهت که به بیان جهان‌بینی، عادات و رسوم و باورها و ساختن و بازتولید آن‌ها کمک می‌کند، قابل مقایسه با دیگر مکانیسم‌ها یا نهادهای اجتماعی همچون آموزش و مذهب نیست. (همان)

خانه‌ی آپارتمانی، به دلیل نوع فضا سازی و ساخت آن، بسیاری از کارکردهای سنتی‌اش مانند خانه به مثابه‌ی محل تفریح و آسایش، محل ملاقات و میهمانی، محل جشن‌ها و برگزاری آیین‌ها و محل کار و البته تولید و همه چیز به جز محل خواب را به فضاهای شهری منتقل کرده است. بنابراین دیگر در شعار «شهر ما، خانه ما»، بیش از آنکه خانه «استعاره‌ای» برای شهر باشد، بیانگر و توصیف‌کننده‌ی «واقعیت» است. امروزه بخش عمده‌ای از اوقات زندگی در شهر و فضاها و مکان‌های گوناگون شهری سپری می‌گردد. متعاقباً اوقات مختص به درون منزل بسیار کمتر شده و خانه بیشتر تبدیل به خوابگاه گشته است. (همان)

بنابراین هویت‌یابی و جامعه‌پذیری فرزندان به بیرون از خانه‌ها -مدرسه، خیابان، سینما، تلویزیون، اینترنت، پارک، کافی‌شاپ، کتابخانه، ورزشگاه و استادیوم، شهر بازی، و... منتقل گردیده و تلقی کاملاً متفاوتی از جایگاه و نقش خانه نسبت به سابق به وجود آمده است. (همان)

شاید بتوان گفت معماری و شهرسازی کنونی بخش عمده شهرهای ایران را زاییده دخالت و نفوذ معماری مدرن غرب دانست که به دو گانگی دو مقوله سنت و مدرنیته پرداخته خواهد شد.

مسئله سنت و مدرنیته زمانی مطرح می‌شود که دریابیم با وجود نسبت تعامل آن‌ها با هم، متمایز از یکدیگرند، بحث از مقوله‌های سنت و مدرنیته نشان از درک و دریافت مفاهیم هر یک از آن‌هاست، نیز بیانگر این مطلب است که ابعاد تمایز بین آن دو را درک کرده ایم و تجزیه ناشی از هر یک را از سر گذرانده ایم. نخستین گام مهم برای ورود به این مسئله، درک این نکته است که مفهوم هر یک از آن‌ها به واسطه دیگری است. هر کدام از آن‌ها زمانی اهمیت معنایی پیدا می‌کند که پای دیگری به میان آید. (رضایی، ۱۳۹۲)

تفکیک جامعه سنتی از جامعه مدرن نیز تفکیکی مشکوک و مخدوش است، به این که مدرنیست‌ها ابتدا ویژگی‌های جوامع غربی را به عنوان ویژگی‌های جامعه مدرن در نظر می‌گیرند و بعداً هر چیزی را که عکس این ویژگی‌هاست به کشوری در حال توسعه نسبت می‌دهند و تحقیق مستقل درباره کشورهای در حال توسعه انجام نمی‌دهند تا ببینند که آیا این کشورها دارای ویژگی‌های عکس مدرنیته هستند یا نه. (همان)

#### ۱-۱-۲) تعاریف معماری سنتی :

معماری سنتی بخشی از هنرهای سنتی ایران است که با تاکید بر اصل حضور نور به عنوان نقطه‌ی مرکزی، فضا را سازماندهی می‌کند و براساس هندسه‌ی منظم، ضمن تعریف سازه‌ی متناسب با آن با حفظ سلسله مراتب و لایه بندی در دو بخش بیرونی و درونی (فضاهای باز و بسته) شکل می‌گیرد و به همین منوال در تزیینات نیز ظاهر می‌شود. (یآوری و عرفانی، ۱۳۹۲، ۱۵)

معماری سنتی ایران عبارت است از معماری ای که متکی بر اصول و ارزش‌هایی بوده که ریشه در اعتقادات معنوی ایرانیان داشته و بدون انقطاع تاریخی در اثر ممارست، حقیقت جویی نوگرایی ایرانیان در تماس با سایر تمدن‌ها بر پایه جهان بینی اسلامی - ایرانی، در بستر فرهنگ و با پویایی، تصفیه و تکامل دائمی هدایت کننده و راهنمای پدید آورندگان آثار برجسته معماری و شهری بوده است. این معماری دارای صفاتی بی‌زمان و مکان بوده و تنها چگونگی تجلی آن‌ها با توجه به امکانات در دسترس و شرایط محیطی و فرهنگی متفاوت بوه است. (آصفی و ایمانی، ۱۳۹۳)

معماری سنتی پیشینه خود را تقدس می‌دانست، زیرا جایگاه خویش را در سلسله ای قدسی می‌دید که از طریق آن به معماری جهان متصل می‌شد. معماران خدواند را معماری می‌دانستند که گنبد کبود و عظیم و جهان را برافراشته و همه جهان را چنان زیبا و کارآمد آفریده است که هیچ سستی در آن دیده نمی‌شود. پس در معماری نیز باید بدو تشبیه جست، بنای خلق خدا را با خلقی خدایی ساخت و در نظم و کارایی و زیبایی و خلل ناپذیری، از عمارت الهی تقلید کرد. بنا را باید چنان ساخت که با دستگاه معماری کائنات هماهنگ باشد و در برابر نظام طبیعت قد علم نکند، بلکه جزئی از آن به شمار آید. در جامعه سنتی، آثار معماری، آثاری مصنوع و منفک از خلقت نبود؛ بلکه جزئی از آن شمرده می‌شد. از این رو، معمار نهایت هنر خود را در این نمی‌دانست که اثری متبادین با طبیعت بسازد؛ بلکه در این می‌دانست که اثر او، هم در عمل آسیبی به طبیعت نرساند و هم در سیمای خود با طبیعت متبادین نباشد. (صادقی پی، ۱۳۸۸)

#### ۱-۱-۳) تعاریف معماری پایدار :

یکی از عواملی که همواره مد نظر معماری سنتی بوده است بحث پایداری است که به وضوح در آثار بجای مانده قابل رویت است که مختصری به تعریف آن پرداخته می‌گردد.

مباحث مرتبط با پایداری به گونه‌ای فراگیر شده است که بسیاری احساس می‌کنند که از یک واژه دیگر می‌بایست بدین منظور استفاده نمود کلمه سبز اغلب به این دلیل که بار معنایی آن انعطاف پذیر بوده و سمبلی از طبیعت پایدار می‌باشد مورد استفاده قرار می‌گیرد. درست به همین دلیل بسیاری از واژه اکولوژیک استفاده می‌کنند. با این حال بسیاری دیگر نیز استفاده از عبارت پاسخگو به محیط زیست را ترجیح می‌دهند کلمات می‌توانند متفاوت باشند با این حال اهداف همیشه یکسان است. (نوربرت، ۱۳۸۵، ۲۸)

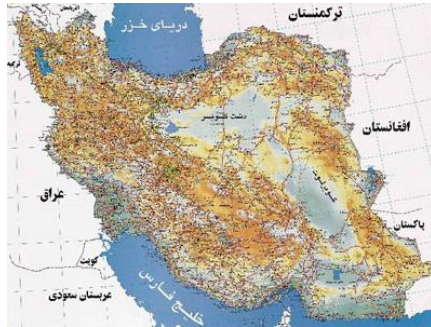
توسعه پایدار در رابطه با فعالیت‌های ساختمانی و محیط ساخته شده، اغلب ساختمان پایدار ۹ یا ساختار پایدار نامیده می‌شود. بخش ساختمان یکی از بزرگترین بخش‌های اقتصادی و اجتماعی در اروپا می‌باشد و به همراه محیط ساخته شده، به طور معنی داری در تغییر روی محیط طبیعی، تاثیر گذار است. بخش ساختمان و محیط ساخته شده، به عنوان دو حوزه کلیدی در توسعه پایدار جهانی، مطرح شده اند. (گرچی ملهبانی، ۱۳۸۹)

#### ۱-۱-۴) معرفی استان کرمان :

استان کرمان در جنوب شرقی ایران واقع شده است. از شمال با استان‌های خراسان و یزد و از جنوب با استان هرمزگان، از شرق با استان سیستان و بلوچستان و از غرب با استان فارس همسایه است. مساحت این استان حدود ۱۷۵/۰۶۹ کیلومتر مربع است و در بین ۵۵ درجه و ۲۵ دقیقه تا ۳۲ درجه عرض شمالی و ۲۶ درجه و ۵۳ دقیقه تا ۲۹ درجه و ۵۹ دقیقه طول شرقی از نصف النهار گرینویچ قرار گرفته است. استان کرمان بعد از استان خراسان پهناورترین استان کشور است (البته در زمان حال با توجه به تبدیل استان خراسان به سه استان، استان کرمان پهناورترین استان کشور محسوب می‌شود) و حدود ۱۱ درصد از خاک ایران را در بر گرفته است. این استان یکی از مرتفع ترین استان‌های کشور است، و شهرستان بافت آن با ۲۲۵۰ متر ارتفاع از سطح دریا مرتفع ترین شهرستان استان می‌باشد. بر اساس آخرین تقسیمات کشوری استان کرمان مشتمل بر ۱۰ شهرستان، ۷

شهر و ۳۱ بخش است. شهرستان‌های آن عبارتند از: بافت، بردسیر، بم، جیرفت، رفسنجان، زرنده، کهنوج، شهرابک، سیرجان و کرمان است. (شاطریان، ۱۳۹۲)

کرمان یکی از پنج شهر تاریخی ایران است وسعت شهر کرمان حدود ۱۳۰۰۰ هکتار است و به دلیل وسعت شهری و جمعیت کرمان، این شهر جزو کلان‌شهرهای ایران طبقه‌بندی شده‌است. شهر کرمان، یک مرکز جمعیتی و بزرگترین شهر در منطقه جنوب شرق ایران است. کرمان به لحاظ صنعتی، سیاسی، فرهنگی و علمی مهمترین شهر جنوب شرق کشور است. (ویکی پدیا)



### ۱-۲) اهمیت موضوع تحقیق :

- با مطالعه منابع موجود به نظر می‌رسد امروزه با توجه به اهمیت روز افزون مبحث معماری، شهرسازی و تأثیرات آن در جوامع بشری میبایست در راستای تحقق توسعه آن با مبنای قرابت حداکثری به سنت و فرهنگ جامعه در ابعاد گوناگون تلاش نمود.
- با توجه به اینکه آسیب‌ها اجتماعی وابسته به معماری شهری و شهرسازی از جهات مختلف بسیار حائز اهمیت بوده و میتوانند در شهرهای با قدمت بالای تاریخی مانند کرمان حتی نمو بیشتری داشته باشند پس باید به طور جد به آن پرداخته شود و در راستای فراهم کردن بهترین شرایط ممکن سعی نمود.
- با تامل در مباحث گفته شد اهمیت فراوان رابطه هم‌خوانی معماری، شهرسازی در ابعاد مختلف از جمله خانه‌ها، بازارها، فضای تفریحی و در مجموع کل بناهای شهری با فرهنگ و سنت جامعه‌های گوناگون از جمله مناطقی که دارای جامعه‌ای سنت‌گرا و با قدمت کهن فرهنگی هستند کاملاً احساس میشود.

### ۱-۳) ادبیات و پیشینه تحقیق :

در این بخش به مواردی از ادبیات و پیشینه تحقیقات انجام شده اشاره خواهد شد :

- ۱- میمندی پاریزی در سال ۱۳۸۹ در مقاله‌اش با عنوان مروری بر ریشه‌های معضلات و نابسامانی‌های معماری و شهرسازی معاصر ایران با تکیه بر جهان بینی اسلامی به بررسی ریشه‌های این معضلات و راه برون رفت از آن با توجه به معماری سنتی اسلامی می‌پردازد.
- ۲- آصفی و ایمانی در سال ۱۳۹۳ در مقاله‌اش با عنوان ریشه‌یابی و شناخت عوامل دگرگون ساز روح معماری گذشته ایران در گذر زمان، اصالت گذشته، تازگی اکنون. علل تحولات ایجاد شده در معماری و تأثیرات آن ناهنجار در معماری معاصر ایران و اصلاح آن را مورد بررسی قرار داده است.
- ۳- رضایی در سال ۱۳۹۲ در مقاله خود با عنوان تقابل سنت و مدرنیته در معماری معاصر ایران به نفوذ معماری مدرن و تعارضات آن با معماری سنتی ایران پرداخته است.
- ۴- صادقی پی در سال ۱۳۸۸ مقاله‌اش با عنوان تأملی در معماری سنتی، مفهوم، معیارها و ویژگی‌های معماری سنتی را مورد بررسی قرار داده است.

بررسی برخی از نمونه بناهای کار شده با مبنای معماری سنتی می پردازیم .

۱- ساخت خانه های جدید با اعمال معماری سنتی در شهرستان اشکدر استان یزد



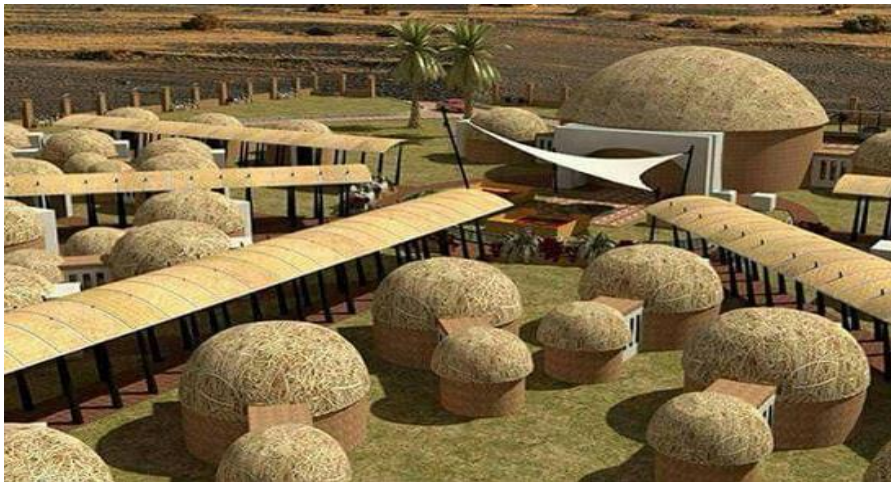
۲- هتل سنتی شهر یزد :

هتل سنتی یزد خانه ای است قدیمی، واقع در قلب بافت تاریخی یزد همجوار با مجموعه امیرچقماق و بازار سنتی یزد ، که روزگاری مامن خاندان سرشناس رشتیان بوده است. این خانه که تاریخ پایان ساخت آن طبق کتیبه های موجود در خانه ۱۲۱۲ هجری قمری می باشد، دارای معماری بسیار زیبا و چشم نوازی می باشد. ۳ حیاط بزرگ و کوچک ، ۴ ورودی در جهات مختلف ، پایبهای قنات ، زیرزمین های خنک و آرام ، بادگیرهای بلند و تالارهای دلنشین همه و همه حکایت از قدمت و اصالت خانه دارد. اکنون این خانه که بعنوان یک هتل ۳ ستاره بازسازی شده است ، دارای ۲۴ اتاق با ظرفیت های مختلف ، ۲ محوطه رستوران ، ۱ رستوران عشایری ، ۱ سالن متوسط همایش ، کافی شاپ و رستوران در بالای پشت بام ونمایی بسیار زیبا از بافت قدیم شهر بادگیرها میباشد. شاید نکته غیرقابل باور وجود سونا و جکوزی در این هتل با ساختمانی قدیمی میباشد که خود نمونه ای از تلفیق امکانات مدرن و معماری سنتی است. پیشاپیش ضمن تشکر از حس انتخاب شما امیدوارم اوقات خوشی را در این هتل سنتی یزد سپری کنید.



۳- هتل کپری شهرستان قلعه گنج استان کرمان :

قلعه گنج یکی از جنوبی ترین شهرهای استان کرمان بوده که از شمال به شهرستان های رودبار و کهنوچ و از شرق به ایرانشهر و غرب به منوجان و از جنوب به شهرستان های نیک شهر و میناب و همچنین بندر جاسک منتهی می شود. مردم قلعه گنج مردمی خونگرم از اقوام پارس، بلوچ، عرب و بختیاری هستند که علی رغم دشواری های زیاد شیوه زندگی آنها در کنار پوشش، گویش و فرهنگ غنی آن ها جذب کننده گردشگران بسیاری به منطقه می باشد.



۱-۴) اهداف تحقیق :

- تحلیل مولفه‌های معماری سنتی و تاثیر احیای آن در معماری و شهرسازی کرمان
- تدوین ، سازماندهی و دسته بندی شاخصه‌ها و مولفه‌های بهره‌گیری از معماری سنتی در شهرسازی شهر کرمان
- طراحی و ارائه شاخص‌های شهرسازی بر اساس معماری سنتی و اهمیت آن جهت ارتقای کیفیت شهری

۱-۵) فرضیه‌ها تحقیق :

- میان ایجاد طراحی شهری بر اساس معماری سنتی و میزان ارتقای کیفیت هویت شهری رابطه معناداری وجود دارد.
- بین طراحی مولفه‌ها و شاخص‌های معماری سنتی در بخش های گوناگون و سازماندهی نظام‌مند آن و میزان تاثیر گذاری بر کاربران شهری ارتباط مستقیمی وجود دارد.
- با ارائه برخی از معیارهای تاثیر گذار در معماری سنتی برای ایجاد توسعه آن در شهر کرمان با توجه به شرایط بومی بتوان رابطه‌ای بین آن و بهبود آسیب‌های شهری وابسته ، ایجاد کرد .

## ۲) روش تحقیق :

روش تحقیق مورد نظر در این مقاله تلفیقی از روش‌های (اکتشافی) و (استقرایی) است. به این ترتیب که در ابتدا مشکلات و معضلات عدم رعایت و توجه به سنت‌ها و فرهنگ منطبق در معماری و شهرسازی مورد بررسی قرار می‌گیرد و سپس با مد نظر دادن این موارد و همچنین مولفه‌های معماری سنتی پیشنهاداتی برای برون رفت از این مشکل ارائه شده است.

## ۳) یافته‌های تحقیق :

۱- استفاده از ترکیب نیازهای میادین شهری با معماری با روح و درگیر با محیط زیست ، استفاده از دسترسی‌های مناسب ، رنگ ها ، مصالح ، اشکال هندسی و عناصر اقلیمی مناسب



میدان گنجعلیخان کرمان

۲- سید محمدجعفر میرجلیلی ویژگی‌های معماری سنتی یزد را وجود عناصر بادگیر، تالار، نارنجستان، حوض‌خانه، اتاق‌های سهدری و پنج‌دری برشمرد و افزود: وجود این عناصر در کنار هم علاوه بر ایجاد شرایط مناسب برای تمامی فصول باعث القاء حس آرامش و نشاط در بین ساکنان خانه می‌شود که متأسفانه این سبک معماری تحت تاثیر عوامل متعدد به چالش کشیده شده است. ( خانه میرحسینی راین)





جدول عوامل تاثیر گذار در معماری سنتی :

گرفتن حداکثری نور روز و گرما در زمستان	نور
تناسب مصالح بکار رفته با اقلیم	مصالح
متناسب با روح محیط	رنگ
متناسب با اقلیم مثلا بادگیر در شهرهای کویری	عناصر
رسیدن به حداکثر وحدت و مناسب با کاربری	چیدمان فضاها
سیرکلاسیون منسجم و ساده	راه ها
متناسب و مطابق با رعایت حریم ها	سلسله مراتب دسترسی
معرف و هویت گرا	المان ها

#### ۴) بحث و نتیجه گیری :

در پژوهش های صورت گرفته مشابه پیرامون معماری سنتی در جامعه تمام ابعاد این موضوع بصورت کلی مورد بررسی قرار گرفته است و این تحقیق به طور خاص ابعاد معماری سنتی را در شهر کرمان که علاوه بر قدمت بالای تاریخی دارای پتانسیل های بسیار زیاد در پیشگام بودن در عرصه معماری می باشد را مورد بررسی قرار داده است. با بررسی برخی نکات مورد اهمیت جغرافیایی و اقلیمی کرمان این تحقیق با پیشنهاد و ارایه راهکارهایی در جهت گسترش معماری سنتی در شهرسازی کرمان سعی بر هویت بخشی و تامل حداکثری در رابطه با معماری و جامعه در این منطقه دارد.

## منابع

میمندی پاریزی ، صدیقه ، مروری بر ریشه های معضلات و نابسامانی های معماری و شهرسازی معاصر ایران با تکیه بر جهان بینی اسلامی ، همایش ملی معماری و شهرسازی معاصر ایران ، مهر ۱۳۸۹

بمانیان، محمدرضا ، غلامی، نسیم و رحمت پناه، جنت ، عناصر هویت ساز در معماری سنتی خانه های ایرانی. دو فصلنامه علمی- پژوهشی مطالعات هنر اسلامی، شماره سیزدهم ، ۱۳۸۹

سایت فارس نیوز، این صفحه آخرین بار در ۴ شهریور ۱۳۹۳ ساعت ۲:۲۳ تغییر یافته است،

<http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=13920529001300>

رضایی ، مسعود، تقابل سنت و مدرنیته در معماری معاصر ایران ، دومین همایش ملی معماری و شهرسازی اسلامی، تبریز، دانشگاه هنر اسلامی تبریز ، ۱۳۹۲

یاوری ، حسین ، عرفانی ،فاطمه ،۱۳۹۲، چاپ اول ، تهران ، سیمای دانش

آصفی ، مازیار، ایمانی ، الناز، ریشه یابی و شناخت عوامل دگرگون ساز روح معماری گذشته ایران در گذر زمان ، اصالت گذشته ، مجله هویت شهر ، شماره نوزدهم ، سال هشتم ، پاییز ۱۳۹۳

صادقی پی ، ناهید ، تأملی در معماری سنتی ، دو فصلنامه صغه ، شماره ۴۸ ، بهار و تابستان ۱۳۸۸

لنکر، نوربرت، ۱۳۸۵، گرمایش ، سرمایه ، روشنایی ( رویکردهای طراحی برای معماران) ، مترجمان : دکتر محمدعلی کی نژاد، مهندس رحمان آذری، تبریز ، انتشارات دانشگاه هنر اسلامی تبریز.

گرگی مهربانی، یوسف، معماری پایدار و نقد آن در حوزه محیط زیست، نشریه علمی -پژوهشی انجمن علمی معمار یو شهرسازی ایران، شماره ۱، پاییز ۱۳۸۹

شاطریان ، رضا ، اقلیم و معماری ، ۱۳۹۲، چاپ چهارم ، تهران ، انتشارات آذر

سایت ویکی پدیا، این صفحه آخرین بار در ۷ ژوئیه ۲۰۱۶ ساعت ۲۱:۲۶ تغییر یافته است. کرمان <https://fa.wikipedia.org/wiki/>